

NNE

Nordisk Nettverk for Edisjonsfilologer

kt ä t æ ö ti

Nyhedsbrev nr 49, maj 2025

NNE Skrifter 15

NNE Skrifter 15 med bidrag fra konferansen «Massedigitalisering og edisjonsfilologi» i Oslo i 2022 er nå publisert. Vi beklager at det har tatt så lang tid, det skyldes flere uheldige omstendigheter.

Vi fikk dessverre ikke noen trykkestøtte til dette bindet, så utgivelsen er kun digital (PDF-format), se NNEs nettsider: <https://www.nnedit.org/vol.html>

Annika Rockenberger, Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy,
Nina Marie Evensen og Ellen Nessheim Wiger

Nytt fra Det norske språk- og litteraturselskap/bokselskap.no

Det norske språk- og litteraturselskap (NSL) fullførte i 2024 følgende tekstkritiske utgaveprosjekter:

- Andreas Faye: *Drammens galante Chevalier 1818–1823*. Ved Jan Faye Braadland
- Arne Garborg: *Bondestudentar*. Ved Gudleiv Bø
- Claus Pavels: *Dagbog 1812-1813*. Ved Espen S. Ore
- Amalie Skram: *Agnete*. Ved Jorunn Hareide
- Dikken Zwilgmeyer: *Ungt sind*. Ved Jorunn Hareide

Til sammen ble 31 bøker publisert på Bokselskap (som er NSLs e-bokportal) i 2024, blant dem tekster av Sigrid Undset, Knut Hamsun, Olaf Bull, Hans Aanrud og Sigrid Boo. Alle utgivelser er digitale – og gratis. Se www.bokselskap.no.

På publiseringsplanen for i år står ca. 30 utgivelser (tekstkritiske NSL-utgaver og kvalitetsikrede Bokselskap-bøger). I tillegg kommer e-bøker fra vår samarbeidspartner Nasjonalbiblioteket (i kildekriftserien NB kilder og fagressursserien NB tema).

Ellen Nessheim Wiger

Nytt från Svenska Vitterhetssamfundet

Sedan förra nyhetsbrevet utkom har Vitterhetssamfundet utgivit ännu en volym i Olof von Dalins Samlade skrifter: del I:4, *Poesi 1751–52* (text), med Ingemar Carlsson, James Massengale, Barbro Ståhle Sjönell och Gun Carlsson som utgivare. För närvarande färdigställs manuskriptet till kommentarvolymen, del II:4, som förväntas kunna tryckas inom några månader. Vidare utges i år Birger Sjöbergs *Drömmeriidkarna*, utgiven av Eva Haettner Aurelius. Det är dikter och fragment som utgör ett förstadium till den banbrytande modernistiska diktsamlingen *Kriser och kransar* (1926). Manuskript- och textläget är mycket komplicerat, med en snudd på oöverblickbart mängd fragment och utkast spridda på olika ställen i den stora Birger Sjöberg-samlingen i Göteborgs universitetsbibliotek. Därtill är överstrykningar, ändringar och interpunktion inte sällan oläsliga och en gängse textkritisk utgåva ter sig omöjlig att genomföra. Utgåvan blir därför en rekonstruktion av en tänkt men aldrig fullbordad diktsamling; en ny typ av utgåva i Vitterhetssamfundets regi.

Innan året är slut bör vi också kunna få klart Selma Lagerlöfs *Osynliga länkar* (1894), som grundar sig på den digitala utgåvan i Selma Lagerlöf-arkivet, i Litteraturbanken, men med en utökad inledning, av Petra Söderlund och Barbro Ståhle Sjönell, och kommentaren anpassad för bokutgivning. Vidare utkommer Sophia Elisabet Brenners passionsdikt med den långa titeln *Vårs Herres och Frälsares Jesu Christi alldraheligaste Pijnos Historia Rijmvis betrachtad* (1726), alltså en lång dikt på vers som skildrar Jesu lidande och död, utgiven av Valborg Lindgärde. Denna volym innehåller såväl text som kommentar och avslutar Vitterhetssamfundets Brenner-utgivning, vars först del utkom 2009.

Slutligen kan meddelas att konferensvolymen med bidrag från NNE-konferensen i Sigtuna den 22–24 november förra året, vilket blir NNE:s Skrifter 16, förväntas kunna vara färdigtryckt i början av 2026.

Petra Söderlund

Nytt från Svenska litteratursällskapet i Finland

Historiska recept är en digital utgåva av receptsamlingar från 1700-talet till början av 1900-talet, skrivna på svenska i Finland. Under år 2025 kommer utgåvan (fritt tillgänglig på <https://historiskarecept.sls.fi/sv/>) att utökas med ytterligare samlingar, försedda med en kontextualiserande introduktion, transkription, lätt moderniserad lästext och faksimil.

Historiska recept har uppnått målet att nå ut till en bredare publik och samtidigt generera nya vetenskapliga studier av ett tidigare helt opublicerat material. De tusentals handskrivna recepten på allt från bakverk till läkemedel utgör en värdefull resurs.

Charlotte Cederbom och Pieter Claes

Nyt fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Ingen kommentarer

er titlen på en ny antologi, der udkommer d. 19. maj 2025. Heri undersøger syv forskere tekstkommentarens rolle i den digitale tidsalder. Bidragene er omskrevne indlæg fra et seminar for Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs medlemmer og medarbejdere afholdt i marts 2023 der nu kommer en bredere kreds til gode. De tænksomme overvejelser er skrevet af Dorte Duncker, Monica Wenusch, Sebastian Olden-Jørgensen, Krista Greve Rasmussen & Kirsten Vad, Sanni Nimb og Alexander Conroy. Antologien følger fagligt op på NNE's *Megen viden i forskellige hoveder* (2000) og indgår desuden i den revitaliserede serie *Ord & Tekst* der udgiver videnskabelige artikler med affinitet til DSL's virke. Bogen er redigeret af Jeppe Barnwell, Simon Skovgaard Boeck og Karen Skovgaard-Petersen. Den kan rekvireres på universitypress.dk.

Peter Nansens brevveksling med Edvard og Georg Brandes bd. I-III

Udgivet af Karin Bang for Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (forhandles i kommission af Syddansk Universitetsforlag).

Peter Nansen (1861-1918) var uhyre indflydelsesrig i sin samtid, dels som betydende journalist ved dagbladet *Politiken*, frisindet, populær forfatter, magtfuld litterær leder af forlaget Gyldendal og dels som feteret kulturpersonlighed og energisk kulturformidler.

Hans enestående brevveksling med brødrene Edvard og Georg Brandes tæller knap 1.000 breve, hvoraf kun et fåtal hidtil er offentliggjort. Brevene udmærker sig især ved brevskrivernes indbyrdes tillid, åbenhjertighed og deres detaljerighed. Ofte er de humoristiske, som når de giver mindre smigrende portrætter af forfattere, politikere og skuespillere. De belyser ikke alene brevskrivernes kulturelle og politiske betydning, men også deres venskab, samarbejde og op- og nedture, ligesom de giver nuancerede billeder af såvel brevskriverne som deres professionelle virke. Brevene udgør et stykke kulturhistorie og rummer væsentlig presse-, teater- og forlagshistorie fra perioden fra foråret 1884 til sommeren 1918.

Litterære podcasts

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab har i samarbejde med litteraturkritiker Klaus Rothstein udarbejdet en podcastserie om danske litterære klassikere. Titlen er »Klassikerskolen«, og hver af de syv episoder tager udgangspunkt i en DSL-udgave som Rothstein og en kyndig gæst diskuterer. Det handler bl.a. om forfatternes liv, teksternes indhold og de manuskripter der ligger til grund.

Serien omfatter disse episoder:

Kvinderne kommer! Og intet er som før

Om Mathilde Fibigers *Clara Raphael* (1851). Samtale med dr.phil. Lise Busk-Jensen.

En midaldrende kvinde forandrer guldalderen

Om Thomasine Gyllembourgs *To Tidsaldre* (1845). Samtale med professor Anne-Marie Mai.

En dansk kritiker gør en tysk filosof verdensberømt

Om Georg Brandes' Nietzsche-forelæsninger (1888). Samtale med lektor Per Dahl.

En fængselsgyser om statskup og højforræderi

Om Leonora Christinas *Jammers Minde* og *Den franske selvbiografi* (ca. 1670). Samtale med dr.phil. Marita Akhøj Nielsen.

En genial selvmorders efterladte værker

Om Ernesto Dalgas' *Lidelsens Vej* og *Dommedags Bog* (1903). Samtale med professor Johnny Kondrup.

Kan man finde livets mening på flaskens bund?

Om Tom Kristensens *Hærværk* (1930). Samtale med lektor Torben Jelsbak.

Glasklare gennemlysninger af det moderne liv

Om Anders Bodelsens *Drivhuset* (1965) og *Rama Sama* (1967). Samtale med litteraturkritiker Erik Skyum-Nielsen.

De kan findes [her](#).

Karen Skovgaard-Petersen

BærUt! – Kompetansehubs og nettverk for bærekraftige digitale vitenskapelige utgaver ved Universitetet i Oslo

I 2024 ble det opprettet en kompetansehubs og nettverk for bærekraftige digitale vitenskapelige utgaver (BærUt!) ved Universitetet i Oslo. BærUt! varer fra 2024–2026 og ledes av Annika Rockenberger ved Universitetsbiblioteket i Oslo. Kompetansehubsen er for forskere, utviklere og kulturarvspesialister som jobber med å lage, vedlikeholde, forske på og arkivere digitale vitenskapelige utgaver, uavhengig av språk, periode, disiplin eller fag. BærUt! Arrangerer månedlige nettverkstreff med korte innlegg fra deltagerne. I tillegg arrangeres det jevnlig workshops, seminarer og faglige foredrag.

Selv om BærUt! først og fremst er et tilbud til edisjonsfilologer i Oslo og omegn, er alle arrangementene åpne for eksterne deltagere. Vi sender ut nyhetsbrev på norsk og engelsk én gang per måned, man kan melde seg på her: https://sympa.uio.no/ub.uio.no/subscribe/baerut-nettverk?previous_action=info.

Informasjon om BærUt! finnes på våre nettsider:
<https://www.ub.uio.no/bibliotekene/dsc/berut/>.

Les om hva som våre medlemmer holder på med på bloggen vår:
<https://dsenetwork.hypotheses.org/>.

Annika Rockenberger

This travel book is truly a labyrinth

Oxford University Press syntes også det var en god idé. At få Jens Baggesens halvgamle rejsfortælling med den festlige titel "Labyrinten" oversat til engelsk og ud på et globalt marked. Originalen udkom i to bind 1792-93. For allerførste gang foreligger det vimmelskafte værk (hans eget ord) i sin helhed på engelsk. I serien *Oxford World's Classics*. Idéen og den veloplagte oversættelse skyldes Jesper Gulddal, University of Newcastle, Australia. Sammen med undertegnede har han skrevet den *Introduction*, der byder nye læsere indenfor. Grundlaget for det hele er min danske udgave af tobindsværket (Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Gyldendal, bd. 1-2, 2016). Værket udkom i januar. Udgaven omfatter introduktion, tekst og kommentarer.

Henrik Blicher

Henrik Ibsens skrifter (HISe)

Henrik Ibsens skrifter (HISe) ble i januar 2025 indirekte rammet af et hackerangreb på en af UiOs servere, noe som førte til en nedetid på en måned. Utgaven er nå tilgængelig i en litt redusert versjon uten faksimiler, parallellvisning og søk mens den bygges opp igjen i en mer driftssikker form. Vi håper å ha all funksjonalitet tilbake i løpet av høsten 2025.

Nina Marie Evensen

Skolen for livet. N.F.S. Grundtvigs højskoleskrifter

Den 30. april udkom *Skolen for livet. N.F.S. Grundtvigs højskoleskrifter* på Aarhus Universitetsforlag, udgivet af Henrik Yde, der tidligere har fungeret som editionsfilologi ved *Grundtvigs Værker*. Udgravens tekstgrundlag er inspireret af DSL's Holberg-udgave (2016-2018) og baseret på emenderede grundtekster fra *Grundtvigs Værker*. Dog er Grundtvigs ortografi til denne udgave moderniseret, men ikke hans ordvalg, syntaks eller interpunktion. Bogen kan købes [her](#).

Henrik Yde

Nyt fra Grundtvigs Værker / Center for Grundtvigforskning

Version 1.24

Grundtvigs Værker har senest udgivet version 1.24 i november 2024 og indeholder dermed 610 værker i alt. Udgravens bliver komplet med udgangen af 2029. <http://www.grundtvigsværker.dk/>

Center for Digital Textual Heritage (CDHtxt)

Udsprunget af arbejdet på Center for Grundtvigforskning har Katrine Frøkjær Baunvig og Krista Stinne Greve Rasmussen lanceret et center dedikeret til bevaring, digitalisering og computationelle analyser af digitaliseret kulturarv. Læs mere her: <https://cas.au.dk/en/cdh> Og følg gerne vores aktiviteter på LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/center-for-digital-textual-heritage>

Krista Stinne Greve Rasmussen

Nyhedsbrevet er redigeret af
Krista Stinne Greve Rasmussen.
Nyheder til næste nyhedsbrev
kan sendes til ksgr@cas.au.dk.
